

Eigenlijk is het schoonmaken van bloedvaten de oudste bloedvatoperatie. Tot de jaren zeventig werd deze methode veelvuldig toegepast op beenslagaders. Daarna steeg de bypass-methode in populariteit, omdat chirurgen dachten dat deze betere resultaten opleverde. Bovendien was deze methode technisch gemakkelijker uit te voeren. Voor de bloedvaten in het been raakte het schoonmaken daardoor in onbruik. Van der Heijden heeft in zijn onderzoek aangetoond dat beide methoden een even goed resultaat hebben, terwijl het schoonmaken extra voordelen biedt. In het Academisch Ziekenhuis Utrecht worden etalagebenen volgens de schoonmaakmethode behandeld. Van der Heijden verwacht dat ook andere ziekenhuizen zullen volgen.

'Grieprik voor ouderen heeft meer effect dan men denkt'

UIT: PERSBERICHT PRAEVENTIEFONDEN, APRIL 1994

Vaccinatie tegen influenza, de 'grieprik', heeft bij ouderen meer effect dan tot nu toe werd aangenomen: een reductie met 50% van het optreden van de ziekte is zonder meer haalbaar, terwijl bij grote epidemieën een nog groter rendement kan worden verwacht.

Deze conclusie berust op een onderzoek van de huisarts Th. M. E. Govaert te Stein (Zuid-Limburg), die bij vijftien huisartsenpraktijken in de omgeving een interventieonderzoek onder 60-plussers verrichtte.

Preventie van griep kan beter

UIT: PERSBERICHT NIVEL, 6 APRIL 1994

Voor groepen chronische patiënten (zoals hartpatiënten, longpatiënten en diabetespatiënten) kan griep ernstige gevolgen hebben. Vorig jaar hebben huisartsen daarom het advies gekregen hun patiënten uit deze risicogroepen (samen ongeveer 10 procent van de bevolking) ieder jaar schriftelijk op te roepen voor een griepvaccinatie.

Deze winter heeft niet meer dan 23 procent van de betrokken patiënten een oproep van de huisarts gekregen. Maar liefst 95 procent gaf aan die oproep gehoor. Steeds meer patiënten die niet door hun huisarts worden opgeroepen, laten zich uit eigen beweging inenten. Volgens opgave van de Nederlandse Influenza Stichting is dit jaar 47 procent van de patiënten uit de risicogroepen tegen griep gevaccineerd; twee jaar geleden was dat nog maar 28 procent.

Sommige apothekers sporen zoveel mogelijk risicopatiënten op aan de hand van de medicijngegevens in hun computer en geven de namen door aan de desbetreffende huisarts. Bijna 30 procent van de ondervraagden heeft bezwaar tegen deze werkwijze. Zo'n 6 procent zou, desgevraagd, de apotheek geen toestemming geven voor het doorspelen van hun gegevens. (Volgens de Wet op de Persoonsregistraties is die toestemming wel vereist). Bovendien staan lang niet altijd alle risicopatiënten op de apothekerslijsten. Huisartsen kunnen via hun eigen administratie de juiste patiënten veel nauwkeuriger selecteren.

Ongeveer 30 procent van de bevolking is de afgelopen maanden geveld door de griep. De mensen die zijn getroffen door de griep, zijn gemiddeld zeven dagen ziek geweest. 70 procent heeft bedrust gehouden, 40 procent heeft een aantal

dagen (gemiddeld vijf) niet kunnen werken. Een derde van de grieppatiënten bezoekt of belt de dokter. De helft van de patiënten die de huisarts (of assistente) te woord stond, kreeg het advies enkele dagen uit te zieken. Het voorschrijven van geneesmiddelen gebeurt in meer dan 70 procent van de gevallen. Daarbij gaat het niet alleen om pijnstillende/koortswerende middelen (46 procent), maar ook om hoestdrankjes (40 procent) en neusdruppels (23 procent). Deze laatste middelen worden sinds 1 januari 1994 bij griep niet meer via de AWBZ vergoed. Grieppatiënten die de dokter niet consulteren gebruiken deze geneesmiddelen meestal ook, maar dan zonder recept.

Voor meer informatie: NIVEL, J. Kerssens, tel. 030 - 319946.

Wie doet straks de boodschappen voor oma en opa?

UIT: TREFPUNT, 1 APRIL 1994

Informeel zorg neemt een belangrijke plaats in in het Nederlandse zorgsysteem. Zou deze vorm van zorg geheel vervangen worden door professionele hulp, dan kost dat de overheid 10 miljard gulden per jaar. Reden genoeg voor WVC om aan het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) te vragen een onderzoek in te stellen naar de informele zorg en hoe deze zich in de toekomst ontwikkelt.

Om inzicht te krijgen in de huidige stand van de informele zorg hielden de onderzoekers van het SCP een steekproef onder ruim 11.000 mensen. Daaruit kwam naar voren dat elf procent van de volwassenen (1,3 miljoen mensen) informele hulp verleent.

Opvallend vinden de onderzoekers het grote aantal mannen dat informele zorg verleent. Dr. M. Mootz, onderzoekskoördinator: 'Tot nu toe was er altijd van uitgegaan dat vooral vrouwen op dit terrein actief waren. Uit ons onderzoek blijkt dat vijftien procent van de vrouwen in Nederland informele zorg verleent, maar dat ook zeven procent van de mannen dat doet. Dat cijfer is hoger dan we hadden verwacht.'

Ook de vooronderstelling dat voornamelijk niet werkende personen informele hulp verlenen, blijkt niet te kloppen. 34 procent van de vrouwen en 61 procent van de mannen die informele zorg verleent, heeft een betaalde baan.

Samenvattend, zo concluderen de onderzoekers, kan de huidige informele zorgverlening als positief beoordeeld worden. 'Mensen laten hun hulpbehoevende verwanten in de regel niet abrupt in de steek omdat zij zelf betaald werk doen en zelfs niet omdat zij een afstand tot die persoon moeten overbruggen.'

Een hoopgevende conclusie, maar in de toekomst komt daar drastisch verandering in. Niet omdat het aanbod van zorg afneemt - volgens de onderzoekers blijft die relatief op hetzelfde niveau (van 1,3 miljoen naar 1,5 miljoen mensen) - maar omdat de groep mensen die behoefte heeft aan zorg sterk groeit: van 1,5 miljoen naar 1,9 miljoen. Belangrijkste oorzaken voor deze toename zijn de groei en vergrijzing van de bevolking.

Het gevolg is een overbelasting van de groep informele zorgverleners. De oplossing moet volgens het SCP gezocht worden in het motiveren van de hulpverleners en hen steun bieden waar mogelijk is. Onderzoekster drs. J. Hessing: 'Mensen die informele zorg verlenen moeten ondersteund worden door professionele hulpverleners. Als het ze even te veel wordt of ze willen